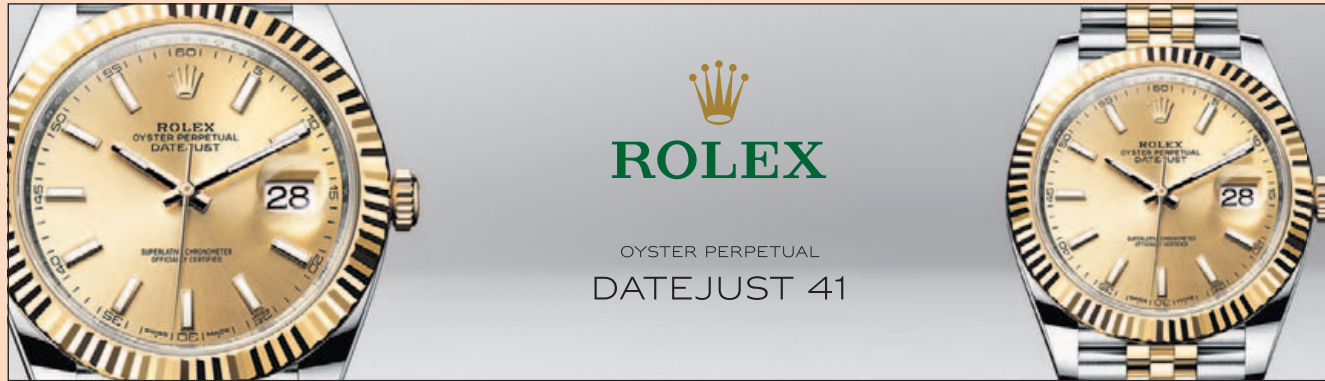

MARKAÐURINN

Miðvikudagur 9. janúar 2019

1. tölublað | 13. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX
OYSTER PERPETUAL
DATEJUST 41

MICHELSEN
ÚRSMÍÐIR
Laugavegur 15 - 101 Reykjavík
511 1900 - www.michelsen.is

Feta í fótspor Actavis

Forsvarsmenn Coripharma, sem var stofnað til að kaupa og reka lyfjaverksmiðju Actavis í Hafnarfirði, ætla að framleiða lyf sem hafa áður verið framleidd í verksmiðjunni. Horft er til samheitalyfja sem fara á markað í Evrópu. Stefna að hagnaði síðla árs 2020. » 8-9

Langflestir starfsmenn hafa unnið hjá Actavis og fyrirrenn-urum þess í fjöldamörgum ár.

»2

Íslandsbanki býður Borgun til sölu á ný

Söluferli á 63,5 prósentu hlut Íslandsbanka í Borgun hefur verið endurvakið. Alþjóðlega ráðgjafar-fyrirtækið Corestar Partners hefur umsjón með söluhluta-eigendur horfa jafnframt til þess að selja sinn hlut.

»4

Siggi's skyr selt fyrir minnst 40 milljarða

Sala svissneska mjólkurframleiðandans Emmi á 22 prósentu hlut sínum í The Icelandic Milk and Skyr Corporation skilaði félaginu 81 milljónar dala hagnaði. Miðað við það var söluverð skyrfyrirtækisins í það minnsta 40 milljarðar króna. Íslenskir fjárfestar margfölduðu fjárfestingu sína.

»12

Fjármálamarkaðir í þunglyndi

„Það eru ástæður til bjartsýni en stærsta óvissuáliðið er sem fyrr úr- lausn kjarasamninga og því er beðið eftir niðurstöðu í þeim málum en markaðir verðleggja inn átök og neikvæða niðurstöðu,“ segir Valdimar Ármann, forstjóri GAMMA, í aðsendri grein.

FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímabantanir í síma:

Optical Studio í Smáralind, 5288500

Optical Studio í Keflavík, 4213811

Optical Studio í Leifsstöð, 4250500

Optical Studio
SMÁRALIND • LEIFSSTÖÐ • KEFLAVÍK

FORD ATVINNUBÍLAR

FORD TRANSIT CUSTOM
Verð frá **3.298.387** kr. án vsk.

FORD TRANSIT CONNECT
Verð frá **1.975.806** kr. án vsk.

FORD TRANSIT VAN
Verð frá **4.431.452** kr. án vsk.

FORD TRANSIT BUS
Verð frá **4.508.064** kr. án vsk.

CITROËN ATVINNUBÍLAR

CITROËN BERLINGO
Verð frá **2.250.000** kr. án vsk.

CITROËN JUMPY
M millilangur
Verð frá **3.137.097** kr. án vsk.

CITROËN JUMPY
XL langur
Verð frá **3.540.323** kr. án vsk.

PEUGEOT ATVINNUBÍLAR

PEUGEOT PARTNER
Verð frá **2.209.667** kr. án vsk

PEUGEOT EXPERT
L2 millilangur verð frá **3.540.322** kr. án vsk. L3 langur verð frá **3.669.355** kr. án vsk.

HEILDARLAUSNIR Í ATVINNUBÍLUM

BÍLAR

ÞJÓNUSTA

FLOTASTÝRING

Brimborg býður fjölbreytt úrval í línu atvinnubíla frá Citroën, Peugeot og Ford. Þú færð framúrskarandi viðhaldsþjónustu og flotastýringu hjá sérhæfðu starfsfólki Fyrirtækjalausna Brimborgar sem tryggir þínu fyrirtæki hagræðingu, þægindi, sveigjanleika og lengri uppítíma. Gerðu bestu kaupin á atvinnubílum hjá Brimborg.

Fáðu tilboð eða ráðgjöf hjá sérfræðingum
Fyrirtækjalausna Brimborgar
Sími 515 7800 • fyrirtækjalausnir@brimborg.is

BRIMBORG
FYRIRTÆKJA
LAUSNIR

Öruggur staður til að vera á

Siggi's skyr selt fyrir minnst 40 milljarða

Sala svissneska mjólkurframleiðandans Emmi á 22 prósentu hlut sínum í The Icelandic Milk and Skyr Corporation skilaði félaginu 81 milljónir dala hagnaði. Miðað við það var söluverð skyrfyrirtækisins í það minnsta 40 milljarðar króna. Íslenskir fjárfestar margfölduðu fjárfestingu sína.

Hörður Ægisson
hordur@frettabladid.is
Kristinn Ingi Jónsson
kristinni@frettabla

Fyrirtækið The Icelandic Milk and Skyr Corporation, sem var stofnað af Sigurði Kjartani Hilmarssyni árið 2006 og var í um 75 prósentu eigu Sigurðar, ættingja hans, vina og annarra sem þeim tengjast, var selt til franska mjólkurrísans Lactalis fyrir að lágmarki 370 milljónir dala í byrjun síðasta árs. Það jafngildir um 40 milljörðum króna miðað við þáverandi gengi.

Fram kemur í uppgjöri svissneska mjólkurframleiðandans Emmi Group fyrir fyrri helming síðasta árs, sem birt var síðastliðið haust, að framleiðandinn hafi bókfært hjá sér hagnað upp á 80,9 milljónir dala við sölu á öllum 22 prósentu hlut sínum í skyrfyrirtækinu. Eftir skatta nam söluhagnaðurinn 58,9 milljónum dala. Ekki liggur fyrir hvert virði eignarhlutarins var í bókum Emmi Group fyrir sölu til Lactalis en ljóst er að sú fjárhæð var óveruleg.

Mjólkurframleiðandinn kom fyrst inn í hluthafahóp The Icelandic Milk and Skyr Corporation árið 2012 með kaupum á 11 prósentu hlut en ári síðar fór hlutur framleiðandans í 24 prósent. Framleiðandinn sá jafnframt um framleiðslu á skyrinu, sem er selt undir vörumerkinu Siggi's, í verksmiðju sinni í uppsveitum New York ríkis í Bandaríkjunum. Emmi

Sigurður Kjartan Hilmarsson stofnaði The Icelandic Milk and Skyr Corporation í New York árið 2006.

Group fór með 22 prósentu hlut í skyrfyrirtækinu fyrir sölu til Lactalis í janúar í fyrra og var þá eini fagfjérfestirinn í hluthafahópnum.

Margfölduðu fjárfestinguna

Ljóst er að þeir sem lögðu fyrirtæki Sigurðar til fé, líkt og Emmi, margfölduðu fjárfestingu sína, jafnvel þannig að þeir fengu hana meira en hundraðfalt til baka.

Ingimundur Sveinsson arkitekt og fjölskylda voru á meðal stærstu hluthafa The Icelandic Milk and Skyr Corporation með um fimmtungshlut, samkvæmt heimildum Markaðarins, og fengu þau því um það bil átta milljarða króna í sinn hlut við sölu. Félag í eigu fjölskyldunnar, Eldhrímnir, setti fjármuni í skyrfyrirtækið á árunum 2006, 2008 og 2013 og var hlutur félagsins metinn á kostnaðarverði, 51 milljón króna, í bókum þess í lok árs 2017.

Að því gefnu að umrædd fjárhæð, 51 milljón króna, hafi verið eina hlutafjárframlag fjölskyldunnar til skyrfyrirtækisins nam innri

í gegnum félagið Invest Farma. Flestir hluthafanna seldu sumarið 2013 samtals 61 prósentu hlut í lyfjafyrirtækinu til annars vegar Framtakssjóðs Íslands og hins vegar Burðarás eignarhaldsfélags, sem var þá framtakssjóður í eigu Straums fjárfestinga-

banka, fyrir ríflega tíu milljarða.

Ingimundur á jafnframt lítinn hlut í Hval sem og í fjárfestingafélaginu Alfa en síðarnefnda félagið, sem er að mestu í eigu Benedikts og Einars Sveinssona, bræðra Ingimundar, fer með um 65 prósentu hlut í Kynnisferðum og 95 prósentu hlut í Tékklandi bifreiðaskoðun.

Tók við sér á árinu 2013

Eins og kunnugt er var tilkynnt um kaup Lactalis, stærsta mjólkurfyrirtækis heims með árlega veltu upp á jafnvirði 2.100 milljarða króna, á öllu hlutafé í The Icelandic Milk and Skyr Corporation í janúarbyrjun í fyrra. Fjárfestingabankinn JP Morgan leiddi söluferlið.

Vöxtur skyrfyrirtækisins hefur

200

milljónir dala var áætlað að velta skyrfyrirtækisins yrði á árinu 2018, eða jafnvirði tæplega 24 milljarða íslenskra króna

verið hraður á undanförunum árum og eru vörur þess nú fáanlegar í um 25 þúsund verslunum í öllum ríkjum Bandaríkjanna. Fram kom í Fréttablaðinu undir lok árs 2017 að talið væri að velta fyrirtækisins ykist um liðlega 50 prósent á árinu 2018 og yrði þá samtals um 200 milljónir dala, jafnvirði tæplega 24 milljarða króna.

Frá árinu 2013 hefur skyríð verið sú jógúrttegund sem hefur vaxið hvað hraðast á Bandaríkjamarkaði og er talið að fyrirtækið sé með um það bil tveggja prósentu markaðshlutdeild í jógúrtölu þar í landi.

Sigurður Kjartan hefur lýst því í samtali við fjölmiðla hvernig hann hóf tilraunir með skyrgerð í eldhúsinu hjá sér í New York eftir gamalli uppskrift frá árinu 1963 sem móðir hans sendi honum í faxi frá Íslandi.

Áður en skyrframleiðslan hófst starfaði hann við fyrirtækjaráðgjöf hjá Deloitte á Wall Street en sagði upp þegar skyrá huginn kviknaði. Í kjölfarið kom hann framleiðslunni af stað á mjólkurbúi í uppsveitum New York og vörurnar enduðu í hillum stórverslana á borð við Whole Foods og Target.

„Auðvitað efast maður stundum en fyrir mér var það í raun aldrei í boði að gefast upp,“ sagði Sigurður Kjartan í samtali við mbl.is á síðasta ári.

Hluthafarnir hefðu sýnt honum þolinmæði og skilning á meðan hann byggði fyrirtækið upp og jafnframt hefði hann ávallt fengið góð viðbrögð við skyrinu. „Þannig að það var margt sem gerði það að verkum að maður hélt í vonina. Síðan hafa síðustu þrjú ár verið mjög góð. Þá fór að vera gangur í þessu.“

Krefjandi aðstæður fyrir tvíhliðaskráningu Marels

Markaðsvirði keppinauta Marels, sem skráðir eru í kauphallir erlendis, lækkaði um 20-30 prósent á liðnu ári. Ef markaðsaðstæður verða með sama hætti kann að vera að tvískráning Marels muni ekki vera hluthöfum jafn happadrjúg og vonir stóðu til. Að sama skapi hækkaði gengi Marels um 15 prósent í krónum talið en fjögur prósent mælt í evrum. Verðkennitölur Marels eru um 15-20 prósent lægri en stórra keppinauta. Þetta kemur fram í nýju verðmati frá Hagdeild Landsbankans, sem ritað er á ensku.

Að því sögðu, starfi Marel á markaði þar sem mikið sé um minni fyrirtæki en þau hafi verið að sameinast. Tvíhliðaskráning gæti liðkað fyrir sameiningum fyrir Marel og mögulega vakið frekari athygli á fyrirtækinu hjá stærri keppinautum sem hafi hug á að sameinast eða taka yfir reksturinn. Auk þess yrði það líklegra að fjárfestar, sem taki félög yfir, myndu beina sjónum sínum að því.

Loks, segir í verðmatinu, ættu fjárfestar sem reiknað hafa með að gengi hlutabréfa Marels yrði stöðugra í erlendri kauphöll en í þeirri íslensku að endurskoða þá

Árni Oddur Þórðarson, forstjóri Marels.

afstöðu af því að að jafnaði hafi gengi helstu keppinauta sveiflast mun meira á markaði á undanförunum fimm árum.

Forsvarsmenn Marels hafa sagt að stefnt sé að því að skrá félagið tvíhliða í erlenda kauphöll. Til skoðunar er skráning í Amsterdam, Kaupmannahöfn eða London. Líklegt er að niðurstaðan verði kynnt á aðalfundi í ár ásamt ósk um að auka hlutaféð um 15 prósent til að styðja við skráninguna. Landsbankinn telur líklegast að félagið verði skráð á markaði í Amsterdam eða Kaupmannahöfn.

Landsbankinn mælir með kaupum í Marel. Verðmatið hækkaði úr 456 krónum á hlut í 466 en í evrum talið lækkaði það um 4 prósent. Mat Landsbankans var 27 prósent hærra en gengi á markaði við birtingu matsins á mánudag. – hjv

Leggja Oculis til 1,9 milljarða króna

Lyfjapróunarfyrirtækið Oculis, sem hefur þróað tækni við meðhöndlun augnsjúkdóma og á rætur að rekja til Háskóla Íslands og Landspítalans, hefur samið við fjárfesta um fjármögnun upp á 15,5 milljónir svissneskra franka eða sem jafngildir tæplega 1,9 milljörðum króna.

Fjármögnunin var leidd af fjárfestingafélaginu Tekla Capital Management í Boston en auk félagsins lögðu félagið Nan Fung Life Sciences, sem er hluti af kínversku samstæðunni Nan Fung Group, og fyrri hluthafar Oculis lyfjapróunarfyrirtækinu til fé.

Félagin Tekla Capital Management og Nan Fung Life Sciences koma ný inn í hluthafahóp Oculis og tekur Henry Skinner, framkvæmdastjóri hjá fyrrnefnda félaginu, sæti í stjórn fyrirtækisins í stað Stefáns Jökuls Sveinssonar.

Fram kom í Markaðinum í janúar í fyrra að Oculis hefði samið við leiðandi alþjóðlega vaxtarsjóði, Bay City Capital, Novartis Venture Fund og Pivotal bio Venture Partners, ásamt Brunni vaxtarsjóði og Silfurbergi um jafnvirði 2,1 milljarðs króna hlutafjárútkningu. Oculis hefur þannig aflað sér samanlagt liðlega fjögurra milljarða króna í nýtt hlutafé á um það bil einu ári.

Samhliða hlutafjárútkningunni í byrjun síðasta árs var ákveðið að

Lyfjapróunarfyrirtækið Oculis hefur þróað augndropa sem koma í stað augnástungu við meðferð sjúkdóma í augnum. LJÓSMYND/OCULIS

4,7

milljarðar króna var heildarvirði Oculis í bókum Brunns vaxtarsjóðs í lok árs 2017.

Oculis opnaði nýjar höfuðstöðvar í Lausanne í Sviss.

Oculis var stofnað árið 2003 af dr. Einari Stefánssyni, prófessor í augnlækningum, og dr. Þorsteini Loftssyni, prófessor í lyfjafræði. Þeir leiða enn rannsóknir og nýsköpun fyrirtækisins. Starfsemi félagsins byggir á einkaleyfvarinni tækni sem gerir mögulegt að meðhöndla sjúkdóma í afturhluta augans með augndropum. – kj

Glæsileg íslensk hönnun og smíði á skrifstofuna

Flex skrifstofuhúsgögn
Hönnuðir:
Guðrún Margrét Ólafsdóttir
og Oddgeir Þórðarson

Fyrir Á. Guðmundsson starfa íslenskir, vel menntaðir arkitektar sem hafa þróað húsgögn og hönnunargrip sem skapa notalegt andrúmsloft. Hver hlutur ber einkenni klassískrar hönnunar en er einnig fallegur smíðisgripur sem er þægilegt að nota og sómir sér vel á skrifstofunni.

Dímon
Hönnuður:
Erla Sólveig Óskarsdóttir

Tryggðu þínu fyrirtæki stað í sögunni

Reitir bjóða til leigu húsnæði sem verður klæðskerasniðið að nýrri starfsemi og í takt við nútímakröfur. Húsin eru samtals um 2.300 fm að stærð og í boði eru fjölbreytt skrifstofurými, verslunar- og/eða veitingarými. Mögulegt er að leigja stök rými eða bæði húsin og nýta þau sem eina heild, en opið er á milli húsanna á öllum hæðum.

Pósthússtræti 3 og 5 eru sögufræg hús, „Steinnin“ eða „Grjótið“ var hlaðið 1882 og hýsti fyrst barnaskóla en síðar lögreglustöð með fangageymslum í kjallara þar sem fólk var sett í steininn eða í grjótið. Pósthúsið var byggt 1914 og er þriðja pósthúsið sem stendur við Pósthússtræti.

Nánari upplýsingar á reitir.is/posthusstraeti

REITIR

Velkomin til starfa

Bjarni Þorvarðarson, forstjóri Coripharma, stýrði áður Hibernia Networks í 13 ár. Fyrirtækið var selt fyrir 610 milljónir dollara, jafnvirði 72 milljarða króna, árið 2017. FRÉTTABLAÐIÐ/EYFÓR

Fara á fullt skrið á átján mánuðum

Bjarni Þorvarðarson, forstjóri Coripharma sem keypti lyfjaverksmiðju Actavis í Hafnarfirði, reiknar með að fyrirtækið verði rekið með hagnaði á seinni hluta næsta árs. Starfsmenn eru nú 37 en stefnt er á að þeir verði um 150 við lok árs 2020.

Helgi Vífill Júlíusson
helgivifill@frettabladid.is

Forsvarsmenn Coripharma, sem nýlega var stofnað til að kaupa og reka lyfjaverksmiðju Actavis í Hafnarfirði, horfa fyrst og fremst til þess að framleiða lyf sem hafa áður verið framleidd í verksmiðjunni. Þetta segir Bjarni Þorvarðarson forstjóri í samtali við Markaðinn.

„Fyrirverandi viðskiptavinir verksmiðjunnar þekkingu hana afar vel. Þeir vita upp á há hvernig verksmiðjan getur. Þekkingin á framleiðslunni er enn til staðar því við réðum fyrirverandi starfsfólki Actavis,“ segir hann.

„Við viljum halda áfram að framleiða samheitalyf sem fara á markað í Evrópu. Sá markaður vex um 5-7 prósent á ári enda erum við sífellt að verða eldri og það kallar á aukna lyfjatöku. Tækin og þekkingin sem þarf til að stiga inn á þennan markað eru til staðar hér í Hafnarfirði.“

Af 37 starfsmönnum er Bjarni sá eini sem hafði ekki áður unnið fyrir Actavis. „Ég segi stundum til gamans að hér vinni 37 manns og 36 af þeim hafa gríðarlega reynslu og þekkingu af því að starfa í lyfjageiranum. Langflestir hafa unnið hjá Actavis og fyrirrennrum þess í fjöldamörgum ár, jafnvel í 20 ár eða lengur,“ segir hann.

Guðbjörg Edda Eggertsdóttir, fyrirverandi forstjóri Actavis á Íslandi, er stjórnarformaður Coripharma og hluthafi í fyrirtækinu. Ottó Björn Ólafsson, fyrirverandi framkvæmdastjóri Delta sem er forveri Actavis, er einnig í hópi hlut-

hafa. Stærsti hluthafi Coripharma með 38 prósentu hlut hlut er TF II í stýringu Íslenskra verðbréfa, Bjarni á 19 prósentu hlut og VÍS á 18,9 prósentu hlut. Á meðal annarra hluthafa er Hof í eigu bræðranna Sigurðar Gísla og Jóns Pálmasona og níu manna hópur frumkvöðla sem kom viðskiptunum í kring sem eru flestir fyrirverandi starfsmenn Actavis.

Viða skortur á framleiðslugetu
Er ekki erfitt að sækja aftur í gamla samninga því fyrirtækin hafa eflaust hafði framleiðslu hjá öðrum verksmiðjum?

„Það þarf að hafa fyrir því að sækja þau viðskipti. Viða í heiminum er skortur á framleiðslugetu fyrir ákveðin lyf og því er okkur tekið fagnandi. Okkar sérhæfing er að framleiða lyf sem eru flókin í framleiðslu að því leyti að við erum mögulega að framleiða sama lyfið fyrir fimm markaði í Evrópu sem allir hafa sitt eigið tungumál. Því þurfa þakkingarnar og fylgiseðlar að vera á ólíkum tungumálum. Margar stórar verksmiðjur á Indlandi og Kína búa ekki yfir ferlunum sem þarf til að sinna slíkum verkefnum.“

Hvað þýðir Coripharma?

„Cori er japanskt orð og þýðir ís. Það er skemmtilegt og þjálft. Stefán Jökull Sveinsson, einn frumkvöðlanna sem stofnuðu Coripharma, lagði til þetta nafn og okkur líkaði vel við hrynjandina og möguleikann á að starfa undir því nafni.“

Hvernig kom það til að þið ákváðuð að kaupa lyfjaverksmiðju Actavis í Hafnarfirði?

„Actavis var gríðarlega öflugt fyrirtæki sem hafði stækkað með sívaxandi eigin framleiðslu og fyrirtækjakaupum. Það hafði keypt fyrirtæki í Evrópu og Bandaríkjunum og var orðið ansi umsvifamikilið. Actavis

varð að lokum sjálft skotmark og var fyrirtækið.

Bandaríska lyfjafyrirtækið Watson reid á vaðið og keypti það, það var síðan yfirtekið af Allergan á Írlandi og loks keypti ísraelska fyrirtækið Teva það. Þau kaup gengu í gegn árið 2016. Teva tilkynnti að til að hámarka samlegð í rekstri fjölda fyrirtækja sem höfðu verið keypt í gegnum árin yrði að fækka framleiðslustöðum úr 80 í tólf. Verksmiðjan á Íslandi var á meðal þeirra sem var lokað um mitt ár 2017.

Starfsmenn, stjórnendur og fyrirverandi stjórnendur Actavis sáu sér leik á borði. Þeim þótti of mikil verðmæti fölgín í fasteignum, tækjum, þekkingu starfsfólks og þeim kerfum sem hafði verið komið á fót til að reka ekki lyfjaverksmiðju hérna. Þessi hópur tók sig saman og fékk fjárfesta að borðinu til þess að fjármagna kaup á verksmiðjunni og opna hana aftur.“

Lyf sem flókið er að pakka

Hvers vegna að reka verksmiðjuna á Íslandi, þar sem kostnaður er hærri en hjá keppinautum frá Asíu?

„Það er ekki hagkvæmt að framleiða öll lyf hér á landi. Kostnaður verksmiðja á Indlandi er mun lægri. Þær framleiða hundruð milljóna taflna fyrir einn markað. Við reynum ekki að keppa við þær. Við munum framleiða nokkra tugi milljóna í einu en getum framleitt einn og hálfan milljarð taflna á ári. Okkar sérstaða er að framleiða lyf sem flókið er að pakka og afhenda, eins og ég kom inn á áðan, því þakkingar og fylgiseðlar eru á ólíkum tungumálum. Lyfin sem slík geta verið hin sömu. Það þarf nefnilega að sigta inn á ákveðinn hluta markaðarins og vera bestur þar. Actavis tókst það.“

Það er mikil samkeppni og hún fer vaxandi. Þess vegna þarf að finna sína hillu og halda sig á henni.“

Okkar sérstaða er að framleiða lyf sem flókið er að pakka og afhenda, því þakkingar og fylgiseðlar eru á ólíkum tungumálum.

Þurftu þið að taka verksmiðjuna í nefið og kaupa ný tæki og tól?

„Alls ekki. Það var tækifærið sem við sáum. Í stuttu máli sagt, og einfaldað, gengum við inn, kveiktum á tækjunum og hófum framleiðslu. Það tók okkur hálf ár að koma verksmiðjunni aftur í gang. Það er vegna þess að henni var pakkað niður árið 2017 með það fyrir augum að hægt væri að taka hana auðveldlega upp og setja saman. Það sem við gerðum í þetta hálf ár var að setja tækin saman aftur og dusta rykið af gæðafærlum sem voru til staðar. Það þurfti reyndar aðeins að aðlaga þá að stefnu Coripharma. Við fengum leyfi til framleiðslu frá Lyfjastofnun í desember.“

Munurinn á stefnu Actavis og Coripharma er að við framleiðum lyf í verktöku fyrir aðra. Við þróum ekki eigin lyf og eigum ekki markaðsleyfi heldur tökum við þöntunum frá öðrum, sem eiga markaðsleyfi og þurfa að láta framleiða fyrir sig.“

Coripharma framleiddi sína fyrstu vöru í desember. Leyfið frá Lyfjastofnun var veitt á þriðjudegi og framleiðsla á sýklalyfi fyrir þrjú fyrirtæki hófst á fimmtudegi. „Við vorum komnir með pantanir og framleiddum upp í þær. Við erum með röð af samningum sem við erum að ganga frá um þessar mundir.“

SSANGYONG REXTON ER 4X4 JEPPI ÁRSINS!

4X4 OF THE YEAR
AWARDED BY 4X4 MAGAZINE

FRUMSÝNING 12. JANÚAR

Verið velkomin á frumsýningu SsangYong Rexton,
á Krókhálsi 9, laugardaginn 12. janúar,
milli kl. 12:00 og 16:00.

Verð frá
6.990.000 kr.

ssangyong.benni.is

Reykjavík
Krókháls 9
Sími: 590 2020

Reykjanesbær
Njarðarbraut 9
Sími: 420 3330

Bílaríki, Akureyri
Glerárgötu 36
Sími: 461 3636

Bílaútö
Benna
Sérfræðingar í bílum

Fiskur verði æ meira seldur á netinu

Svipmynd

Hjalte Halldórsson

Hjalti Halldórsson er eigandi og framkvæmdastjóri útflutningsfyrirtækisins Bacco Seaproducts en fyrirtækið sérhæfir sig í að selja og koma fiskafurðum til heildsala erlendis og kaupir flestar tegundir fisks frá fiskvinnslum og útgerðum um land allt.

Hver eru þín helstu áhugamál?

Hestamennska og hrossarækt er það sem gefur mér kraft og dregur hugann frá amstri dagsins, en við konan mín og yngri sonur eigum nokkra hesta. Ég reyni að komast í eina eða tvær hestaferðir á ári í góðum félagsskap. Ég var mikið í íþróttum hér áður fyrr, en fylgist meira með þeim núorðið. Þá reyni ég að komast á einn leik á Englandi á ári og stefni nú að því að skreppa til Birmingham og sjá frænda minn spila með Aston Villa fyrir vorið. Fer svo á hverju ári í einn laxveiðitúr í Laxá í Aðaldal. Fjölskyldan hefið eflaust nefnt vinnuna sem áhugamál þar sem ég ver mestum tímanum, en ég hef mætt miklum skilningi heima fyrir varðandi vinnuna og ferðalög sem henni tengjast.

Hvernig er morgunrúttin þín?

Fer í góða sturtu, fæ mér eitthvað létt með kaffibollanum og renni yfir blöðin.

Hver er bókin sem þú ert að lesa eða last síðast?

Er að klára bókina Eftirlýstur sem er um Bandaríkjamanninn Bill Browder sem stofnar fjárfestingasjóð í Rússlandi og lendir í ýmsum hremmingum. Síðan eru nokkrar sem bíða á náttborðinu, m.a. síðasta bók Ólafs Jóhanns.

Ef þú þyrftir velja allt annan starfsvettvang, hver yrði fyrir valinu?

Ég mundi ekki velja mér annan starfsvettvang en gerði klárlega einhverja hluti öðruvísi ef ég lít til baka, reynslunni ríkari.

Hvað er það áhugaverðasta við það að starfa í atvinnugreininni?

Krafturinn og dýnamíkin er mikil í sjávarútvegi og nýjar áskoranir koma upp reglulega sem takast þarf á við. Sjávarútvegur hefur tekið gífurlegum breytingum frá því að ég hóf störf í greininni og miklar framfarir hafa orðið í allri virðisæðjunni allt frá veiðum, búnaði og vinnslutækni til sölu- og markaðssetningar.

Hjalte Halldórsson, framkvæmdastjóri Bacco Seaproducts. MYND/SIGTRYGGUR ARI

Helstu drættir

Nám: Viðskiptafræðingur frá HÍ 1991

Störf: Hef starfað við sjávarútveg meira og minna frá 1993, fyrst í sex ár hjá Fiskidjúsamlagi Húsa-víkur. Síðan vann ég hjá stóru sænsku fyrirtæki sem gerði út skip

frá Rússlandi og Litháen auk þess að vera með starfsemi í öðrum löndum. Árið 2004 keyptum við, ég og viðskiptafélagi minn, Fishproducts Iceland út úr sænska fyrirtækinu og höfum við rekið það síðan. Fishproducts Iceland selur sjávarafurðir frá Rússlandi og

fjárfesti einnig í rússneskum sjávarútvegsfyrirtækjum. Auk þess sit ég í stjórnnum nokkurra fyrirtækja.

Fjölskylduhagir: Er giftur Petrínu Sigurðardóttur viðskiptafræðingi og við eigum fjögur börn og tvö barnabörn.

Mikil samþjöppun hefur orðið á smásölumörkuðum erlendis sem við þurfum að aðlaga okkar starfsemi að. Eðlilegt er að sams konar þróun verði í íslenskum sjávarútvegi og eitthvað sem menn verða að horfast í augu við.

Hverjar eru helstu áskoranirnar í starfinu?

Að skapa traust og trúverðugleika er eitt af því mikilvægasta sem ég tekst á við en við eigum viðskipti með mikil verðmæti í sjávarútveginum og því er mikilvægt að birgjar og viðskiptavinir beri traust til okkar. Í starfi mínu er mikilvægt að láta fólk-íð í kring um sig njóta sín sem best og leyfa því að taka sem flestar ákvarðanir en auðvitað geri ég miklar kröfur bæði til mín og annarra.

Hverjar eru helstu áskoranirnar í rekstrarumhverfinu í dag?

Mikil samþjöppun hefur orðið á smásölumörkuðum erlendis sem við þurfum að aðlaga okkar starfsemi að. Eðlilegt er að sams konar þróun verði í íslenskum sjávarútvegi og eitthvað sem menn verða að horfast í augu við. Því tel ég mikilvægt að til staðar séu öflug sölu- og markaðsfyrirtæki sem tryggja að þær hágæðafurðir sem unnar eru á Íslandi skili sér í hillur verslana á okkar helstu markaðssvæðum. Einnig má nefna að útganga Breta úr Evrópusambandinu er auðvitað áhyggjuefni og mikilvægt fyrir Íslendinga að halda vel utan um hagsmuni sína enda Bretland einn af stærstu mörkuðum fyrir ferskar og frystar íslenskar þorskaforðir.

Hvaða breytingar séðu fyrir þér í atvinnugreininni á komandi árum og í hverju felast helstu sóknartækifærin?

Ég er bjartsýnn á framtíðina þar sem eftirspurn eftir fiski fer vaxandi í heiminum og nýir markaðir eru að opnast með nýjum tækifærum. Markaðssetning á fiski á eftir að breytast og færast nær neytendum í gegnum verslun á netinu en það kallar aftur á nýja hugsun og að yngra fólk komi inn í greinina með nýjar hugmyndir.

Fjármálamarkaðir í þunglyndi

Valdimar Ármann
forstjóri GAMMA

Góð lending í kjarasamningum myndi því að öllum líkindum vera mjög jákvæð fyrir eignaverð sem og á atvinnustig og vaxtastig til heimila og fyrirtækja.

Þó svo að blikur séu enn á lofti þá er staða hagkerfis, heimila og fyrirtækja sterk í grunninn. En þrátt fyrir ágæta stöðu þá var árið 2018 ekki gjöfult á eignamörkuðum. Veiking krónunnar á haustmánuðum smitadi hratt yfir í verðlag og endaði verðbólgan í 3,7% sem er mesta árlega hækkun verðlags frá árinu 2013 en þá var verðbólgan 4,2%. Krónan hefur tekið að styrkjast aftur á seinustu vikum ársins, enda má rekja hraða veikingu hennar á haustmánuðum til hræðsluástands vegna reksturs flugfélaga-anna og aukins hita í kjarabaráttu, og nær verðlag mögulega jafnvægi í kjölfarið á styrkingunni. En þessi aukning í verðbólgu varð til þess að

raunávöxtun á innlánsreikningum og óverðtryggðum skuldabréfum varð slöpp og sigurvegar ársins urðu verðtryggð ríkisskuldabréf (annað árið í röð!). Lítið á dreifð eignasöfn þá var heildarávöxtun verðbréfa á fjármálamarkaði mæld með Markaðsvisitölu GAMMA 3,8% að nafnvirði sem er 0% raunávöxtun. Hlutabréfamarkaður veldur vonbrigðum þriðja árið í röð en skuldabréf, sérstaklega þau verðtryggðu, halda ávöxtun uppi ásamt vel völdum erlendum fjárfestingum.

Sterkari undirstöður

Heillavænlegt reyndist fyrir íslenska fjárfesta að kaupa gjaldeyri í byrjun árs og fjárfesta erlendis en síðan sneru markaðir erlendis við og skiluðu flestallir neikvæðri ávöxtun þegar upp var staðið, til dæmis var ávöxtun bandarísku vísitölunnar S&P500 -7% og þýsku vísitölunnar DAX -18%, japönsku vísitölunnar Nikkei -12% og heildarvísitölu skuldabréfa -1,4% (heimsvísitala skuldabréfa samsett úr 24 löndum). Það skiptir því höfuðmáli að skoða vel í hverju er fjárfest erlendis og fara yfir eignadreifingu og val á gjaldmiðlum þegar fjárfestingarákvarðanir eru teknar. Erlendir markaðir

þjóða upp á úrval fjárfestingarkosta og enn meiri tækifæri til áhættudreifingar en sá innlendi og því er mikilvægt að skoða vel skuldabréf, sérhæfðar fjárfestingar og lánasjóði.

Ljóst er að mikil breyting hefur orðið á íslensku hagkerfi með tilkomu ferðapjónustunnar og eru undirstöður íslensks efnahagslífs mun breiðari, og um leið sterkari, en áður hefur verið. Með tilkomu svo stórrar gjaldeyrissskapandi atvinnugreinar hefur nú íslenskt hagkerfi snúið í það að vera með jákvæða erlenda stöðu, þ.e. meiri eignir erlendis en skuldir. Þetta tvennt – stórar gjaldeyrissskapandi atvinnugreinar og jákvæð erlend staða – hefur breytt jafnvægisraunungi landsins og gert það sterkara en áður hefur verið. Til stuðnings við gengið er líka stór gjaldeyrisvaraforði ásamt áframhaldandi jákvæðum viðskiptaafgangi. Þetta leiðir jafnframt af sér að jafnvægisraunvextir landsins eru lægri en þeir voru áður enda hafa raunvextir lækkað umtalsvert á árinu 2018 og voru í árslok í kringum 1,4% á löngum verðtryggðum ríkisskuldabréfum. Raunvaxtastig til skemmri tíma er hins vegar komið niður í 1% og lækkar úr 2% frá árinu 2017 og

vekur athygli að þessi lækkun vaxta hafi ekki skilað sér meira í eignaverð. Sér í lagi er það athyglisvert að þetta lága grunnvaxtastig skilar sér að litlu leyti til heimila og fyrirtækja sem þurfa enn að fjármagna sig á raunvöxtum á bilinu 3-4% (horft til fastra raunvaxta en ekki breytilegra) sem þýðir þá að niðurstaðan sé sú að áhættuálag á útgefendur á Íslandi hefur verið að hækka.

Stærsta óvissumálið

En áhættuálagið er líklega ekki að aukast bara vegna áhættu; enn eru hér innflæðishöft og framboð lánsfjár hefur heldur dregist saman vegna ýmissa samverkandi þátta. Þó má nú loks gera ráð fyrir því að árið 2019 verði innflæðishöftum að fullu aflétt og búið að leysa úr aflandskrónustafla sem var hér enn til staðar. Það eru því ástæður til bjartsýni en stærsta óvissumálið er sem fyrr úrlausn kjarasamninga og því er beðið eftir niðurstöðu í þeim málum en markaðir verðleggja inn átök og neikvæða niðurstöðu. Góð lending í kjarasamningum myndi því að öllum líkindum vera mjög jákvæð fyrir eignaverð sem og á atvinnustig og vaxtastig til heimila og fyrirtækja.

ÚTSALA

30-60%
AF ÖLLUM VÖRUM

35%
af öllum stólum

Dondola®

Hirzlan

SKRIFSTOFUHÚSGÖGN

Síðumúla 37 Sími: 564-5040 www.hirzlan.is

40-60%
af allri Prima vörulínunni

50-60%
af völdum
vörum og
sýnishornum

Skotsilfur

Selur fasteignir í Flórída

Jón Gerald Sullenberger, fyrrverandi kaupmaður í Kosti, hefur vent kvæði sínu í kross í kjölfar þess að matvöruverslun hans var tekin til gjaldþrotaskipta og starfar nú sem fasteignasali í Coral Gables í Flórída. Jón Gerald starfar fyrir EWM Realty International en svo skemmtilega vill til að fyrirtækið er hluti af samstæðu Berkshire Hathaway, fjárfestingafélags auðkýfingsins Warrens Buffett.

Pizza Höft lokar

Fregnir bárust af því í gær að pitsustaðnum við Hverfisgötu 12, betur þekktur sem nafnlaus pitsustaðurinn, hafi verið lokað eftir fimm ár í rekstri. Á meðal þeirra sem sátu í framkvæmdahópi um losun hafta var veitingastaðurinn hins vegar jafnan kallaður „Pizza Höft“. Það stafar af því að sérfræðingarnir, þar á meðal varaformaðurinn **Sigurður Hannesson**, komu upp með margar mikilvægustu hugmyndirnar að lausn vandans á meðan þeir sátu að snæðingi á pitsustaðnum síðla kvöldis. Er því kannski við hæfi að í kjölfar þess að höftin fari hverfi Pizza Höft á braut.

Óvænt inngríp

Síðustu inngríp Seðlabankans á gjalddeyrismarkaði komu flatt upp á fjárfesta sem hafa hingað til ekki vanist því að bankinn láti til sín taka þegar krónan hreyfist um aðeins 0,6 prósent. Venjulega hefur bankinn ekki gripið inn í fyrr en við um 2 prósentu hreyfingu. Það er því ekki nema von að margir klóri sér í hausnum og biði eftir því að **Már Guðmundsson** seðlabankastjóri útskýri hvort um grundvallarstefnu-breytingu sé að ræða.

Tesla reisir sína fyrstu verksmiðju í Kína

Elon Musk, forstjóri Tesla, kynnti á mánudag, ásamt Ying Yong, borgarstjóra Sjanghai, áform bandaríska rafbílaframleiðandans um smíði nýrrar verksmiðju í kínversku borginni sem á að framleiða allt að 500 þúsund bíla á ári. Er stefnt að því að framleiðsla hefjist strax á síðari hluta ársins. Stærsti markaður heims fyrir rafbíla er í Kína, að sögn greinenda, en í landinu er jafnframt að finna marga helstu keppinauta rafbílaframleiðandans. NORDICPHOTOS/GETTY

Öll púslin skipta máli

Gunnar Dofri Ólafsson
lögfræðingur
Viðskiptaráðs
Íslands.

Tilnefningarnefndir og góðir stjórnarhættir hafa verið í sviðsljósinu undanfarin misseri. Hvers vegna ætli það sé? Skýringarnar eru vafalaust margar en meðal þeirra gæti verið frétt frá síðasta vori, þar sem sagt var frá bréfaskriftum bandaríska eignastýringafyrirtækisins Eaton Vance til stjórna þeirra skráðu félaga þar sem sjóðurinn var hluthafi. Í ljósi þessa mikla áhuga blása útgefendur leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja til morgunverðarfundar um tilnefningarnefndir á Grand Hótel í fyrramálið.

En hvað gera þessar tilnefningarnefndir? Þær eru ekki hluti af árlægri veitingu Óskarsverðlaunanna eins og álykta mætti af nafninu í fyrstu heldur gagnlegt verkfæri hluthafa til að stuðla að góðum stjórnarháttum. Hlutverk tilnefningarnefnda er í sem stystu máli að meta heildstætt

og tilnefna einstaklinga sem mynda heildstæðan og fjölhæfan hóp til stjórnarsetu í aðdraganda aðal- eða hluthafafundar.

Í áðurnefndri frétt segir meðal annars: „Fram kemur í bréfinu [...] að góðir stjórnarhættir leiði til aukins virðis fyrir hluthafa til lengri tíma lítið. Eitt mikilvægasta atriðið til að tryggja góða stjórnarhætti sé að skipa tilnefningarnefnd. Vakin er athygli á því að 95% af skráðum fyrirtækjum í Svíþjóð hafi yfir að ráða slíkum nefndum.“

Í störfum sínum skal tilnefningarnefnd vinna að hagsmunum allra hluthafa og gæta þess að einstaklingar sem tilnefndir eru búi sem heild yfir nægilegri þekkingu og reynslu til þess að rækja hlutverk sitt, eins og segir í nýjustu útgáfu Leiðbeininga um stjórnarhætti fyrirtækja, sem Viðskiptaráð Íslands, Nasdaq Iceland og Samtök atvinnulífsins gefa út. Í inngangi leiðbeininganna er þeim sérstaklega beint að „einingum tengdum almannahagsmunum, en það eru fyrirtæki með verðbréf sín skráð á skipulegum verðbréfamarkaði, lífeyrissjóðir, lánastofnanir og váttryggingafélög.“

Tilnefningarnefndir komu fyrst fram í leiðbeiningum um góða

stjórnarhætti árið 2009. Þrátt fyrir það voru lengst af einungis tvær tilnefningarnefndir starfandi í skráðum félögum: Eaton Vance og Lífeyrissjóðurinn Gildi. Töluvert hefur dregið til tíðinda fyrir áhugafólk um stjórnarhætti fyrirtækja í þessum efnunum því í hóp Sýnar og Skeljungs hafa bæst Arion banki, Eik, Festi, Hagar, Origo, Reginn, Reitir, Síminn, Sjóvá, TM og VÍS. Í sumar samþykkti svo hluthafafundur HB Granda að fela stjórn að undirbúa að koma á fót tilnefningarnefnd innan félagsins. Af átján félögum á aðallista Kauphallarinnar eru því fjórtán ýmist með tilnefningarnefnd starfandi, í burðarlíðnum eða með í skoðun að koma upp slíkri nefnd. Þessari miklu aukningu á þessum skamma tíma ber að fagna.

Og stjórnarsætið hlýtur...

Undanfarin misseri hafa tveir fagfjárfestar öðrum fremur kallað eftir tilnefningarnefndum í skráðum félögum: Eaton Vance og Lífeyrissjóðurinn Gildi. Töluvert hefur dregið til tíðinda fyrir áhugafólk um stjórnarhætti fyrirtækja í þessum efnunum því í hóp Sýnar og Skeljungs hafa bæst Arion banki, Eik, Festi, Hagar, Origo, Reginn, Reitir, Síminn, Sjóvá, TM og VÍS. Í sumar samþykkti svo hluthafafundur HB Granda að fela stjórn að undirbúa að koma á fót tilnefningarnefnd innan félagsins. Af átján félögum á aðallista Kauphallarinnar eru því fjórtán ýmist með tilnefningarnefnd starfandi, í burðarlíðnum eða með í skoðun að koma upp slíkri nefnd. Þessari miklu aukningu á þessum skamma tíma ber að fagna.

Bæði verkfæri og markmið

Sú staðreynd að bæði innlendir lífeyrissjóðir og erlendir eignastýr-

ingasjóðir leggja kapp á að íslensk fyrirtæki komi á fót tilnefningarnefndum segir ákveðna sögu. Í áðurnefndri frétt teflir Eaton Vance þannig fram því einfalda sjónarmiði að góðir stjórnarhættir og tilvist tilnefningarnefnda innan fyrirtækja leiði til aukins virðis fyrirtækja til lengri tíma. Sjónarmiðið er því ekki eingöngu að góðir stjórnarhættir séu eftirsóknarverðir sem sjálfstætt markmið heldur leiði góðir stjórnarhættir til aukins virðis fyrir hluthafa, og að einn hornsteina góðra stjórnarháttanna sé einmitt tilnefningarnefndir. Þetta ætti að vera hluthöfum hvatning til að í það minnsta skoða gaumgæfilega að koma á fót tilnefningarnefndum í sínum félögum til að tryggja fjölbreytni og fjölhæfni í stjórnun. Því þótt allir sem hafa lagst yfir púslu-spil byrji á að finna hornpúslin væri útkoman heldur hrörleg, eða myndin sem birtist mjög smá, ef öll púslin væru hornpúsl. Sömu sögu má segja af stjórnun fyrirtækja. Séu stjórnarmenn of einseleitir, jafnvel þótt hver og einn þeirra sé mjög hæfur, kann það að draga úr styrk stjórna því styrkur stjórna felst öðru fremur í þeirri heild sem stjórnarmennirnir mynda.

Ævintýri líkast

SKOÐUN

Helgi Vífill
Júlíusson

Saga Siggis skyr er lyginlika. Ungur hagfræðimenntaður Íslendingur með sitt hár og tvær hendur tómar, gerir atlögu að því að selja skyr að íslenski fyrirmynd í New York árið 2005. Án snefls af reynslu hvað varðar þróun, framleiðslu eða sölu á matvælum.

Það sem gerir söguna enn merklægri er að á þeim tíma var engin sambærileg vara á boðstólum og því

voru Bandaríkjamenn ekki komnir á bragðið. Þetta var áhættusamt nýsköpunarverkefni.

Fyrir um ári seldi stofnandinn Sigurður Kjartan Hilmarsson og fleiri fyrirtækið fyrir himinháar fjárhæðir. Ekki hefur fengist staðfest hvert söluverðið var en í frétt í Markaðnum í dag er upplýst um að það hafi verið að lágmarki 40 milljarðar króna. Það er með ólíkindum. Erfitt er að ímynda sér að íslenskur frumkvöðull hafi náð betri ávöxtun fyrir sjálfan sig og aðra hluthafa.

Uppbygging fyrirtækisins var ekki alltaf dans á rósum. Eflaust hefur Sigurður Kjartan þurft að krossa fingur oft en hann hefði viljað

Uppbygging fyrirtækisins var ekki alltaf dans á rósum. Eflaust hefur Sigurður Kjartan þurft að krossa fingur oft en hann hefði viljað og vonast til að fyrirtækið myndi standast mótlætið sem það mætti þá stundina.

og vonast til að fyrirtækið myndi standast mótlætið sem það mætti þá stundina.

Það er ekki nóg að detta á réttu hugmyndina eða taka við stýrinu á rótgrónu fyrirtæki til að allt gangi í haginn. Það er eins og Hilmar Veigar Pétursson, framkvæmdastjóri CCP, sagði við Markaðinn um áramótin: „Það er ekkert gefið í viðskiptum. Það þarf að berjast fyrir öllu.“

Fyrirtæki þurfa ávallt að reyna að sanna fyrir viðskiptavinum og fjárfestum að þau eigi erindi á markað. Gæfan er hverful í viðskiptum. Það getur fljótt fjarað undan hjá fyrirtækjum og fjárfestum.

Flestar atvinnugreinar eru um

þessar mundir að taka miklum breytingum og því verða fyrirtæki að bregðast við breyttum aðstæðum eða eiga á hættu að þurfa að draga saman seglin, jafnvel daga uppi. Til dæmis þurfa ýmis stöndug fyrirtæki að bregðast við aukinni sókn Vesturlandabúa í heilnæmar vörur, tækifæri sem Sigurður Kjartan stókk á.

Á sama tíma mættu margir landsmenn vera hófsamari í nálgun sinni gagnvart atvinnulífinu því fá fyrirtæki geta okrað á viðskiptavinum og þau munu ekki gnæfa yfir samfélaginu um aldur og ævi.

Það er nefnilega alltaf einhver Siggis sem ætlar að brjóta sér leið á markaðinn.

Til leigu tveir Veitingastaðir á Húsavík

Áhugavert tækifæri fyrir rekstraraðila

Mjög **góð staðsetning**
á hafnarstéttinni á
Húsavík þangað sem um
100.000 ferðamenn
koma á hverju sumri til
að fara í hvalaskoðun.

GAMLI BAUKUR

Hefðbundinn veitingastaður/pub

HVALBAKUR

Kaffihús með léttum réttum

Staðirnir leigjast báðir í einu.

Báðir staðirnir eru í eigu Norðursiglingar hf.

Staðirnir hafa verið með fulla opnun frá apríl til september en með minni opnun yfir veturinn.

Nánari upplýsingar veitir Valdimar, framkvæmdastjóri
Norðursiglingar í síma 618 2473 - valdi@northsailing.is

NORTH SAILING
SINCE 1995

Stjórnar- maðurinn

Gamli og nýi

Gærdagurinn var birtingarmynd um gamla og nýja tíma í verslun. Á sama tíma og Amazon varð verðmætasta fyrirtæki veraldar, eða um 800 milljarðar dala að markaðsvirði, var formlega tilkynnt að hinn gamlgróni verslunarrisi, Sears, yrði tekinn til gjaldþrotaskipta. Sears var upprunalega pöntunarlisti sem sendur var á heimili fólks, og opnaði síðar verslanir um öll Bandaríkin. Allt til 1989 var Sears stærsta verslunarfyrirtæki Bandaríkjanna hvað tekjur varðar.

Fall Sears er auðvitað birtingarmynd nýrra tíma í verslun. Fyrirtækið er löngu hætt að senda bæklinga sína inn á öll heimili, og verslanirnar urðu tímaskekkja eftir því sem árin liðu. Ris Amazon er svo hin hliðin á sama peningi. Netverslun án landamæra og allt sem henni fylgir. Raunar eru fá svið mannlífsins sem Amazon snertir ekki á. Amazon seldi upprunalega tónlist og bækur, en er í dag allt í senn markaðstorg fyrir allt milli himins og jarðar, alhliða afþreyingarveita, gagnageymsla á netinu. Fyrirtækið selur raftæki undir eigin nafni, allt frá lestölvum og spjaldtölvum yfir í raddstýrða hátalara, matvöru og svo mætti áfram telja. Allt er þetta svo sent heim í stofu.

Það er í þessum heimi sem fyrirtæki á borð við Sears eiga erfitt með að fóta sig. Skyldi engan undra, þau sitja á langtímaleigusamningum á stöðum sem fólk vill ekki lengur versla á. Af hverju að rífa sig af stað þegar þú getur fengið sent heim í stofu? Kostnaður í breyttum heimi sligaði fyrirtækið að endingu.

Þetta er þróun sem á sér stað alls staðar í heiminum og þvert á landamæri. Fornfrægir breskir verslunarrisar eiga í miklum vandræðum. Hér á Íslandi sjáum við að stóru verslunarfyrirtækin láta suma vöruflokka hreinlega ósnerta. Hagar hafa undið nánast alveg ofan af rekstri tiskuverzlana sinna. Þar skiptir erlend samkeppni vafalaust langmestu.

Dæmin sýna hins vegar að ekki er öll nótt úti enn fyrir hefðbundnar verslanir. Þannig hafa Harrods og Selfridges skilað metárangri síðustu misseri. Þeim hefur tekist að feta þetta vandrataða einstigi milli nýja tímans og þess gamla.

Verslun á gamla mótann mun ekki leggjast af. Þeir sem sofa á verðinum verða þó ekki langlífir.

Sjóður GAMMA selur í Arctic Adventures

Hlutabréfasjóður í stýringu GAMMA Capital Management seldi allan 2,9 prósentu hlut sinn í Arctic Adventures, stærsta fyrirtæki landsins í afþreyingarþjónustu fyrir ferðamenn, í lok nóvember, að því er fram kemur í bréfi sjóðsstjóra fyrirtækisins til sjóðsfélaga. Er salan sögð í samræmi við þá stefnu sjóðsins, GAMMA:Equity, að draga úr vægi óskráðra eigna í eignasafninu.

Á móti fjárfesti sjóðurinn að hluta til aftur í ferðaðjónustufyrirtækinu í gegnum

Valdimar Ármann, forstjóri GAMMA Capital Management.

fagfjárfestastjóðinn GAMMA:Numinous.

Sjóðir í stýringu GAMMA keyptu sem kunnugt er samanlagt 15 prósentu hlut í Arctic Adventures í desember 2017 en þar af eignaðist sjóðurinn GAMMA:Numinous tæplega 9,5 prósentu hlut.

Í bréfi sjóðsstjóra GAMMA segja þeir að mjög vel gangi í rekstri ferðaðjónustufyrirtækisins og vænta þeir þess að sú verði áfram raunin. Í kjölfar sölunnar er eina óskráða eign GAMMA:Equity hlutur í lækningavörufyrirtækinu Kerecis. – kij

02.01.2019

Raunar gengur engin peningastefna upp á Íslandi svo lengi sem ofangreind stéttaólga leiðir til nafnlaunahækkana á sama hraða og verið hefur undanfarin ár og áratugi.

Ásgeir Jónsson, dósent í hagfræði við Háskóla Íslands

Hámarkaðu árangurinn þinn og verðmæti með því að nýta þér fjölbreytta þekkingu og víðtæka reynslu PwC á öllum sviðum rekstrar

Hafðu samband því þinn árangur er mikils virði.

PwC | Sími 550 5300 | www.pwc.is

PwC á Íslandi er framsækið og traust fyrirtæki sem veitir sérfræðisþjónustu á sviði fyrirtækja- skatta- og lögfræðiráðgjafar, endurskoðunar og reikningsskila. Fyrirtækið er íslenskt og er hluti af alþjóðlegu neti sjálfstæðra fyrirtækja sem aðstoðar viðskiptavinum sínum við að auka verðmæti, stjórna áhættu og bæta árangur sinn.

Reykjavík | Akureyri | Reykjanesbær | Húsavík | Selfoss | Hvalsóvellur

